

Zootechnik/zootechnička pro chov prasat (kód: 41-072-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Zootechnik
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Charakteristika chovu prasat v ČR	4
Evidence a označování prasat	4
Posuzování mikroklimatu a technologie ustájení v objektech pro prasata	4
Organizace krmení a napájení prasat	4
Péče o zdraví prasat	4
Zajišťování reprodukce v chovu prasat	4
Péče o narozená selata a o jejich správný růst	3
Řízení a odborné vedení pracovníků zajišťujících živočišnou výrobu	4
Aplikace platné legislativy v chovu prasat	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 15.01.2021

Kritéria a způsoby hodnocení

Charakteristika chovu prasat v ČR

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat plemena prasat, rozpoznat plemena na předložených fotografiích	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Charakterizovat užitkové vlastnosti prasat	Ústní ověření
c) Vysvětlit zásady zpeněžování jatečných prasat a klasifikaci jatečně upravených těl prasat podle systému SEUROP	Ústní ověření
d) Popsat faktory ovlivňující ekonomiku a rentabilitu chovu prasat	Ústní ověření
e) Vysvětlit principy plemenářské práce, hybridizace a rozdělení chovu v rámci šlechtitelské pyramidy v chovu prasat (šlechtitelský, rozmnožovací a užitkový chov)	Ústní ověření
f) Charakterizovat situaci v chovu prasat v ČR, uvést produkci a spotřebu vepřového masa v ČR, včetně spotřeby na obyvatele	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Evidence a označování prasat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést záznamy patřící do prvotní evidence v chovu prasat, předvést hlášení změn do ústřední evidence hospodářských zvířat a stájového registru	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést použití internetových aplikací MZe a SZIF	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Charakterizovat způsoby označování prasat, připravit potřebné pomůcky týkající se evidence a označování a označování předvést	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Specifikovat povinnosti chovatele prasat, týkající se lhůt označování prasat, a podávání hlášení při dovozu a vývozu prasat	Ústní ověření
e) Vysvětlit zásady vedení a hodnocení faremní evidence, včetně kontrolní činnosti, popsat dostupné softwarové aplikace faremní evidence	Ústní ověření
f) Popsat vybraná ustanovení plemenářského zákona a příslušných vyhlášek, které se týkají evidence a označování prasat	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování mikroklimatu a technologie ustájení v objektech pro prasata

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést příslušná měření a posoudit mikroklima v zadaném objektu, navrhnout opatření pro zlepšení zoohygienických podmínek	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit pojem pohoda zvířat (welfare) a vliv chovu prasat na životní prostředí	Ústní ověření
c) Popsat provádění čištění, dezinfekci, desinsekci a deratizaci objektů	Ústní ověření
d) Popsat výhody a nevýhody stelivového a bezstelivového ustájení	Ústní ověření
e) Posoudit a popsat technologii ustájení podle pohody zvířat v konkrétním chovu (osvětlení, větrání, prašnost, hluk)	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Charakterizovat produkci tuhých a tekutých výkalů a statkových hnojiv, nakládání s nimi, kapacity jímek a hnojišť v souladu s platnou legislativou, předvést technologii odkluzu kejdy v konkrétním chovu	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Popsat možnosti využití inovativních technologií v chovu jednotlivých kategorií prasat	Ústní ověření
h) Vysvětlit tvorbu obratu stáda u jednotlivých kategorií prasat a vypočítat modelový příklad	Praktické předvedení a ústní ověření
i) Charakterizovat systémy ustájení jednotlivých kategorií prasat a jejich specifika v konvenčním a alternativním chovu	Ústní ověření
j) Popsat řešení vzduchotechniky v objektu pro chov prasat	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizace krmení a napájení prasat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat techniku a technologii krmení, vyjmenovat druhy krmiv a principy sestavení krmné směsi pro jednotlivé kategorie prasat	Ústní ověření
b) Rozpoznat přidělené vzorky krmiv (správně určit minimálně 15 vzorků z 20 předložených), sensoricky posoudit jejich kvalitu a vhodnost pro zkrmování	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Uvést druhy krmiv a jejich použití pro jednotlivé kategorie prasat	Ústní ověření
d) Charakterizovat způsoby krmení prasat s ohledem na jednotlivé kategorie	Ústní ověření
e) Rozlišit a popsat stroje a zařízení pro krmení a napájení v dané stáji	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Popsat stanovení krmných dávek pro jednotlivé kategorie prasat	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Péče o zdraví prasat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat péči o zdraví prasat, uvést preventivní opatření, popsat zásady biosekurity	Ústní ověření
b) Rozpoznat a vyhodnotit příznaky onemocnění a změny v chování nemocného zvířete, navrhnout příslušná zooveterinární opatření s ohledem na bezpečnost potravin	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat zásady poskytnutí první pomoci při zranění zvířete	Ústní ověření
d) Vyjmenovat a charakterizovat běžné nemoci prasat, navrhnout a demonstrovat postup při výskytu zadaného zdravotního problému v chovu	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Popsat zootecnická opatření k eliminaci výskytu vybraných zdravotních poruch typických pro jednotlivé kategorie prasat	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajišťování reprodukce v chovu prasat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat ukazatele reprodukce, jejich hodnocení a ekonomický význam	Ústní ověření
b) Popsat fyziologii reprodukčního cyklu u prasníc	Ústní ověření
c) Vyhledat prasnici v říji, popsat projevy říje	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat zásady, výhody a nevýhody přirozené plemenitby a inseminace	Ústní ověření
e) Předvést přípravu prasnice na inseminaci, připravit pomůcky k inseminaci	Praktické předvedení
f) Uvést specifika péče o březí prasnice	Ústní ověření
g) Popsat příznaky blížícího se porodu	Ústní ověření
h) Charakterizovat průběh jednotlivých fází porodu	Ústní ověření
i) Předvést péči o prasnici a selata bezprostředně po porodu	Praktické předvedení
j) Stanovit kritéria pro výběr pleménika	Ústní ověření
k) Vysvětlit řízenou reprodukci a její uplatnění v turnusovém systému chovu prasat a diagnostiku březosti	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Péče o narozená selata a o jejich správný růst

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat odlišnosti ve stupni vývoje narozených selat ve srovnání např. s telaty	Ústní ověření
b) Předvést péči o selata po narození a jejich označení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat krmení prasnice a selat po porodu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řízení a odborné vedení pracovníků zajišťujících živočišnou výrobu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a vysvětlit hlavní druhy dokumentů používaných v pracovněprávní oblasti	Ústní ověření
b) Popsat zpracování prvotních dokladů pro mzdové účetnictví podniku	Ústní ověření
c) Navrhnout systém motivačního odměňování pracovníků v konkrétních podmínkách	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Navrhnout plán odborných školení a kvalifikačních zkoušek pracovníků, vyhledat vzdělávací a informační akce zajišťované MZe a profesními svazy	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Prokázat znalost právních předpisů týkajících se BOZP a požární ochrany, dodržovat je a kontrolovat jejich dodržování	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Uvést základní povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	Ústní ověření
g) Popsat první pomoc při způsobení úrazu nebo ohrožení zdraví	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Aplikace platné legislativy v chovu prasat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vybraná ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání v platném znění a charakterizovat základní aspekty tohoto zákona z pohledu týrání zvířat a regulace bolestivých zákroků v chovu prasat	Ústní ověření
b) Popsat vybraná ustanovení vyhlášky o minimálních standardech na ochranu hospodářských zvířat v platném znění a specifikovat požadavky na ochranu jednotlivých kategorií prasat	Ústní ověření
c) Popsat požadavky na organizaci práce a pracovních postupů při chovu prasat v souladu s nařízením vlády č. 27/2002 Sb., v platném znění, kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat	Ústní ověření
d) Popsat vybraná ustanovení veterinárního zákona a navazujících vyhlášek v platném znění, které definují povinnosti chovatele v oblasti veterinární péče a ochrany zdraví	Ústní ověření
e) Popsat vybraná ustanovení plemenářského zákona a navazujících vyhlášek v platném znění, která definují povinnosti chovatele v oblasti plemenářských a šlechtitelských činností v chovu prasat	Ústní ověření
f) Vyjmenovat aktuální evropské a národní podpory v chovu prasat (členění podpor, zpracování žádostí), vysvětlit princip Cross Compliance	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením. <https://nsp.cz/jednotka-prace/zootechnik#zdravotni-zpusobilost>

Pro ověření znalostí a dovedností uchazeče budou kompetence ověřovány nejen ve zkušební místnosti, ale také přímo v zemědělském provozu zaměřeném na chov prasat. Při vstupu do chovu musí uchazeč splňovat požadavky veterinárních předpisů.

Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a dodržování zásad správné zemědělské praxe. Přitom je nutné posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Při práci je třeba hodnotit přístup ke zvířatům a respektování požadavků pohody chovu prasat. Je vhodné zadávat uchazečům komplexní úkoly, které umožní ověření několika kritérií v rámci jedné i více kompetencí.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanou fyzickou osobou s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovaným zástupcem autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Vysokoškolské bakalářské nebo magisterské vzdělání se zaměřením na zemědělství nebo veterinářství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti chovu hospodářských zvířat.
- b) Vysokoškolské bakalářské nebo magisterské vzdělání se zaměřením na zemědělství nebo veterinářství a alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti chovu zvířat.

Další požadavky:

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizující orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Zkušební místnost vybavená počítačem s připojením na internet - internetové aplikace MZe, SZIF
- Záznamové archy chovatelské evidence
- Zemědělský subjekt s chovem prasat (prasnice, selata, prasata ve výkrmu) vybavený moderními technologiemi pro řešení vzduchotechniky, krmení, napájení a odklizu výkalů
- Fotografie plemen prasat
- Pomůcky pro označování prasat, fixaci, inseminaci, přístroje pro měření teploty a vlhkosti vzduchu
- Vzorky krmiv

K Žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

ČZU v Praze

VÚŽV Praha - Uhřetěves

Animo Žatec, a. s.

Institut vzdělávání v zemědělství o. p. s